บทคัดย่อ

การศึกษาชนิดพรรณไม้ และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน บ้านใหม่พัฒนา ตำบลดอนไฟ ตำบลดอน ไฟ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง โดยวิธีการวางแปลงตัวอย่างขนาด 40 x 40 ตารางเมตร จำนวนทั้งหมด 4 แปลง เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ชนิด เส้นรอบวงของไม้ยืนต้น จัดจำแนกชนิดพรรณ วิเคราะห์ความหนาแน่น (Density : D) ความหนาแน่นสัมพัทธ์ (Relative density : RD) ความถี่ (Frequency : F) ความถี่สัมพัทธ์ (Relative frequency : RF) ความเด่น (Dominance : Do) ความเด่นสัมพัทธ์ (Relative dominance : RDo) ค่าดัชนีความสำคัญ (Importance Value Index : IVI) และการใช้ประโยชน์ชนิดไม้จากการ สอบถามปราชญ์ชาวบ้านและเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่า สำรวจพบไม้ยืนต้น 59 ชนิด โดยพบไม้ใหญ่ 53 ชนิด ไม้รุ่น 11 ชนิด กล้าไม้ 13 ชนิด มีค่าดัชนีความสำคัญ (Importance Value Index : IVI) มากที่สุด ของไม้ใหญ่ ไม้รุ่น และกล้าไม้ ได้แก่ สาธร เท่ากับ 52.409, 198.68 และ 59.47 ตามลำดับ โดยสามารถจัดกลุ่มการใช้ประโยชน์จากชนิดไม้ที่สำรวจพบได้ 2 ประเภท คือ ชนิดไม้ที่ใช้ประโยชน์ด้านผลผลิต (เนื้อไม้ ไม้เชื้อเพลิง น้ำยาง สมุนไพร อาหาร) และไม้ปลูกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ เช่น การจัดการทรัพยากร ป่าไม้อย่างถูกวิธี การจัดกิจกรรมค่ายสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางทำให้เกิดความหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ในชุมชน และการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชุมชนให้ยั่งยืน

Abtracts

The identification and utilization of plant in community forest at Ban Mai Pattana, Don

Fai, Maeta, in Lampang province using the sample area size of $40 \times 40 \text{ m}^3$ (n=4). The information

such as type of plant, quantity, circumference of tree, species classification, density analysis,

relative density (RD), frequency (F), relative frequency (RF), Dominance (Do), relative dominance,

importance value index (IVI) and inquiring the wood utilization from villagers/farmers, were

collected.

This study was found that there were 59 species of perennial plant, 53 species of tree,

11 species of tree, and 13 species of young plant. The highest value of Importance Value Index

(IVI) was found in tree (52.409) follow by tree (198.68) and young plant; such as Satorn:

Millettialeucantha (59.47), respectively.

The utilization of wood that was found from this study can be classified into 2 groups; 1)

to utilize the productivity of plants e.g. wood, fuel, latex, herb and food; 2) to conserve soil and

water. The results of this study can be applied in teaching, such as the management of forest

resources in the right way, setting the environmental camp activity in order to guide to cause

jealousy in the community forest resources and sustainable conservation of community.

Keywords: biodiversity of plants and community forest